

Luk

Chapter 21

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

- 1 Ἄναβλέψας Sasampunipun-mirsani-ninggil [G0308](#) δὲ, déné, [G1161](#) εἶδεν Panjenenganipun-mirsani [G3708](#) τοὺς - [G3588](#)
- βάλλοντας tiyang-ingkang-sami-nglebetaken [G0906](#) εἰς dhateng-ing [G1519](#) τὸ - [G3588](#) γαζοφυλάκιον pethi-persembahan [G1049](#) τὰ - [G3588](#) δῶρα pisungung [G1435](#)
- αὐτῶν tiyang-tiyang [G0846](#) πλουσίους; tiyang-sugih; [G4145](#)

Bareng Gusti Yesus tumenga, mirsa wong-wong sugih padha nglebokake pisungsunge ana ing pethi pisungung.

- 2 εἶδεν Panjenenganipun-mirsani [G3708](#) δέ déné [G1161](#) τινα satunggal [G5100](#) χήραν randha [G5503](#) πενιχρὰν, ingkang-mlarat, [G3998](#) βάλλουσιν nglebetaken [G0906](#) ἐκεῖ ing-ngriku [G1563](#)
- λεπτὰ δύο. sèn kalih. [G3016](#) [G1417](#)

Tumuli iya mirsani randha miskin kang nglebokake pisungung rong igar.

- 3 καὶ εἶπεν, Ἄληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι Lan Panjenenganipun-ngandika, [G2532](#) [G3004](#) Saleresipun [G0230](#) Kula-matur [G3004](#) dhateng-panjenengan-sedaya, [G4771](#) bilih [G3754](#)
- ἢ χήρα αὐτῆς «ἢ πτωχή», πλεῖον πάντων ἔβαλεν; - randha punika - mlarat langkung-kathah saking-sadaya sampun-nglebetaken; [G3588](#) [G5503](#) [G3778](#) [G3588](#) [G4434](#) [G4119](#) [G3956](#) [G0906](#)

Banjur ngandika: "Aku pitutur marang kowe: Satemene kang dipisungungake randha miskin iku luwih akeh katimbang wong kabeh iku.

- 4 πάντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον sadaya amargi punika saking - keluwihan tiyang-tiyang sami-nglebetaken [G3956](#) [G1063](#) [G3778](#) [G1537](#) [G3588](#) [G4052](#) [G0846](#) [G0906](#)
- εἰς τὰ δῶρα; αὕτη δὲ, ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς, dhateng-ing - pisungung; punika déné, saking - kekeranganipun piyambakipun, [G1519](#) [G3588](#) [G1435](#) [G3778](#) [G1161](#) [G1537](#) [G3588](#) [G5303](#) [G0846](#)
- πάντα τὸν βίον ὄν εἶχεν ἔβαλεν. sadaya - panggesangan ingkang piyambakipun-gadhah sampun-nglebetaken. [G3956](#) [G3588](#) [G0979](#) [G3739](#) [G2192](#) [G0906](#)

Amarga wong-wong kabeh iku ngaturake pisungung saka kasugihane, nanging randha iki ngaturake saka ing kamiskinane, malah nyaosake sakabehing darbeke kang kanggo urip."

5 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις
 Lan sawetawis tiyang-sami-ngandika bab - Padaleman-Suci, bilih kanthi-watu
[G2532](#) [G5100](#) [G3004](#) [G4012](#) [G3588](#) [G2411](#) [G3754](#) [G3037](#)

καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν κεκόσμηται, εἶπεν,
 ingkang-éndah lan pisungsung-pisungsung sampun-dipun-pepaki, Panjenenganipun-ngandika,
[G2570](#) [G2532](#) [G0334](#) [G2885](#) [G3004](#)

Bareng ana wong sawatara kang padha rembugan bab Padaleman Suci lan padha ngalem dene nganggo rinengga ing watu-watu kang endah sarta pisungsung warna-warna, Gusti Yesus banjur ngandika:

6 Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς
 Bab-punika ingkang panjenengan-sedaya-mirsani, badhé-dhateng dinten-dinten ing pundi
[G3778](#) [G3739](#) [G2334](#) [G2064](#) [G2250](#) [G1722](#) [G3739](#)

οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ (ᾧδε) ὃς οὐ
 mboten badhé-katilar watu wonten-ing-nginggil watu ing-mriki ingkang mboten
[G3756](#) [G0863](#) [G3037](#) [G1909](#) [G3037](#) [G5602](#) [G3739](#) [G3756](#)

καταλυθήσεται.
 badhé-kabongkar.
[G2647](#)

“Ara kang padha kokdeleng iku bakal tumeka ing wektu ora ana watu siji bae kang lestari tumumpang ing watu liyane; kabeh bakal padha digempur.”

7 ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, πότε
 Tiyang-tiyang-nyuwun-pirsa déné Panjenenganipun, sami-ngandika, Guru, karan
[G1905](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3004](#) [G1320](#) [G4219](#)

οὖν ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα
 mila bab-punika badhé-kelakon, lan punapa - tandha nalika badhé bab-punika
[G3767](#) [G3778](#) [G1510](#) [G2532](#) [G5101](#) [G3588](#) [G4592](#) [G3752](#) [G3195](#) [G3778](#)

γίνεσθαι?
 kelakon?
[G1096](#)

Wong-wong mau banjur padha matur pitakon: “Guru, benjing punapa kalampahanipun punika? Saha punapa ngalamatipun manawi punika badhe kalampahan?”

8 ὁ δὲ εἶπεν, Βλέπετε μὴ
 - Déné Panjenenganipun-ngandika, Waspada sampun-ngantos
[G3588](#) [G1161](#) [G3004](#) [G0991](#) [G3361](#)

πλανηθῆτε; πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 panjenengan-sedaya-kasasaraken; kathah amargi badhé-rawuh ngangge - asma
[G4105](#) [G4183](#) [G1063](#) [G2064](#) [G1909](#) [G3588](#) [G3686](#)

μου, λέγοντες, Ἐγὼ εἶμι, καὶ Ὁ καιρὸς ἤγγικεν.
 Kawula, sami-ngandika, Kula punika, lan - Wekdalipun sampun-celak.
[G1473](#) [G3004](#) [G1473](#) [G1510](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2540](#) [G1448](#)

μὴ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν.
 Sampun-ngantos nut wonten-ing-sawingkingipun tiyang-tiyang.
[G3361](#) [G4198](#) [G3694](#) [G0846](#)

Paring wangsulane: “Sing padha waspada, supaya kowe aja nganti disasarake. Amarga bakal ana wong akeh kang padha teka nganggo jenengKu lan calathu: Iya aku iki Panjenengane lan iki wus ndungkap wektune. Kowe aja ngetut-buri wong-wong iku.

- 9 ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ
 Nalika déné panjenengan-sedaya-mireng perang lan kerusuhan, sampun-ngantos
[G3752](#) [G1161](#) [G0191](#) [G4171](#) [G2532](#) [G0181](#) [G3361](#)
- πτοηθήτε; δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ’ οὐκ
 panjenengan-sedaya-kagèt; kedah amargi bab-punika kelakon rumiyin, nanging mboten
[G4422](#) [G1163](#) [G1063](#) [G3778](#) [G1096](#) [G4412](#) [G0235](#) [G3756](#)
- εὐθέως τὸ τέλος.
 sanalika - pungkasan.
[G2112](#) [G3588](#) [G5056](#)

| Sarta manawa kowe krungu pawarta bab peperangan lan kraman, aja padha kaget. Awit iku kabeh mesthi kudu kalakon dhisik, ewadene iku durung ateges, yen bakal enggal tumeka ing wekasaning jaman.”

- 10 Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπ’
 Lajeng Panjenenganipun-ngandika dhateng-tiyang-tiyang, Badhé-wungu bangsa nglawan
[G5119](#) [G3004](#) [G0846](#) [G1453](#) [G1484](#) [G1909](#)
- ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν;
 bangsa, lan kraton nglawan kraton;
[G1484](#) [G2532](#) [G0932](#) [G1909](#) [G0932](#)

| Panjenengane banjur ngandika marang wong-wong mau: “Bakal ana bangsa kang nglawan padha bangsa, karajan nglawan padha karajan,

- 11 σεισμοὶ τε μεγάλοι, καὶ κατὰ τόπους λιμοὶ καὶ
 lindhu ugi ageng, lan wonten-ing panggenan-panggenan paceklik lan
[G4578](#) [G5037](#) [G3173](#) [G2532](#) [G2596](#) [G5117](#) [G3042](#) [G2532](#)
- λοιμοὶ. ἔσονται φόβητρά τε, καὶ «ἀπ’ οὐρανοῦ»
 pageblug. Badhé-wonten bab-ingkang-nggegirisi ugi, lan saking langit
[G3061](#) [G1510](#) [G5400](#) [G5037](#) [G2532](#) [G0575](#) [G3772](#)
- σημεῖα μεγάλα ἔσται.
 tandha-tandha ageng badhé-wonten.
[G4592](#) [G3173](#) [G1510](#)

| lan bakal ana lindhu kang nggegirisi sarta ing kana kene bakal ana pageblug pes lan pailan, apadene bakal kalakon uga ana bab-bab kang ngagetake tuwin ilapat-ilapat kang nggegirisi saka ing langit.

- 12 πρὸ δὲ τούτων πάντων, ἐπιβαλοῦσιν ἐφ’
 Saderengipun déné punika sadaya, tiyang-tiyang-badhé-nangkep ing
[G4253](#) [G1161](#) [G3778](#) [G3956](#) [G1911](#) [G1909](#)
- ύμᾱς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες
 panjenengan-sedaya - asta tiyang-tiyang, lan badhé-nguber, masrahaken
[G4771](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1377](#) [G3860](#)
- εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς
 dhateng - sinagoge lan rakunjaran, dipun-bekta ing-ngajengipun para-raja
[G1519](#) [G3588](#) [G4864](#) [G2532](#) [G5438](#) [G0520](#) [G1909](#) [G0935](#)
- καὶ ἡγεμόνας, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου.
 lan para-gubernur, amargi - asma Kawula.
[G2532](#) [G2232](#) [G1752](#) [G3588](#) [G3686](#) [G1473](#)

| Nanging sadurunge iku kabeh, kowe bakal padha dicekel lan dikaniaya; kowe bakal dipasrahake menyang ing papan-papan pangibadah lan ing pakunjaran-pakunjaran sarta bakal padha diirid marang ing ngarsane para ratu lan para panguwasa marga saka jenengku.

- 13 ἀποβήσεται ὑμῖν εἰς μαρτύριον.
Punika-badhé-dados kangge-panjenengan-sedaya dhateng kaseksen.
[G0576](#) [G4771](#) [G1519](#) [G3142](#)

Iku bakal dadi jalarane kowe kabeh bakal padha nglairake paseksen.

- 14 θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, μὴ
Tetepna mila wonten-ing - manah panjenengan-sedaya, sampun-ngantos
[G5087](#) [G3767](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2588](#) [G4771](#) [G3361](#)

προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι;
nyawisaken-rumiyin supados-mbela-dhiri;
[G4304](#) [G0626](#)

Mulane sing padha mantep bae, aja ngrancang-ngrancang dhisik bab kapriye anggonmu bakal mangsuli.

- 15 ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν,
Kula amargi badhé-maringi dhateng-panjenengan-sedaya tutuk lan kawicaksanan,
[G1473](#) [G1063](#) [G1325](#) [G4771](#) [G4750](#) [G2532](#) [G4678](#)

ἢ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι, ἢ ἀντειπεῖν, ἅπαντες οἱ
ingkang mboten sami-saged nglawan, utawi mbantah, sadaya -
[G3739](#) [G3756](#) [G1410](#) [G0436](#) [G2228](#) [G0483](#) [G0537](#) [G3588](#)

ἀντικείμενοι ὑμῖν.
tiyang-ingkang-nglawan panjenengan-sedaya.
[G0480](#) [G4771](#)

Sabab Aku dhewe kang bakal maringi marang kowe tembung-tembung lan kawicaksanan, satemah kowe ora bisa dilawan utawa dibantah dening mungsuh-mungsuhamu.

- 16 παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων, καὶ
Panjenengan-sedaya-badhé-dipun-pasrahaken déné ugi déning tiyang-sepah, lan
[G3860](#) [G1161](#) [G2532](#) [G5259](#) [G1118](#) [G2532](#)

ἀδελφῶν, καὶ συγγενῶν, καὶ φίλων; καὶ θανατώσουσιν ἔξ
sadhèrèk, lan sanak-kadang, lan kanca; lan tiyang-tiyang-badhé-mejahi saking
[G0080](#) [G2532](#) [G4773](#) [G2532](#) [G5384](#) [G2532](#) [G2289](#) [G1537](#)

ὑμῶν.
panjenengan-sedaya.
[G4771](#)

Aramaneh kowe bakal iya padha diulungake dening wong tuwamu, sadulur-sadulurmu, kadang-kadayanmu lan pawong mitramu sarta ana panunggalanmu sawatara kang bakal dipateni,

- 17 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ
Lan panjenengan-sedaya-badhé-dipun-sengiti dipun-sengiti déning sadaya-tiyang amargi
[G2532](#) [G1510](#) [G3404](#) [G5259](#) [G3956](#) [G1223](#)

τὸ ὄνομά μου.
- asma Kawula.
[G3588](#) [G3686](#) [G1473](#)

apadene kowe bakal padha disengiti dening wong kabeh marga saka jenengKu.

- 18 καὶ θριξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐ μὴ ἀπόληται.
Lan rikma saking - mustaka panjenengan-sedaya, mboten badhé ical.
[G2532](#) [G2359](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2776](#) [G4771](#) [G3756](#) [G3361](#) [G0622](#)

Nanging ora ana rambutmu saeler bae kang bakal ilang.

19 ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν, κτήσασθε τὰς ψυχὰς
 Ing - kasabaran panjenengan-sedaya, kagunganana - nyawa
[G1722](#) [G3588](#) [G5281](#) [G4771](#) [G2932](#) [G3588](#) [G5590](#)

ὑμῶν.
 panjenengan-sedaya.
[G4771](#)

| Manawa kowe padha tetep mantep, kowe bakal padha nampani uripmu.”

20 Ὄταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων
 Nalika déné panjenengan-sedaya-mirsani dipun-rubung déning wadya-bala
[G3752](#) [G1161](#) [G3708](#) [G2944](#) [G5259](#) [G4760](#)

Ἰερουσαλήμ, τότε γινώτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς.
 Yérusalèm, lajeng mangertosa bilih sampun-celak - karisakan punika.
[G2419](#) [G5119](#) [G1097](#) [G3754](#) [G1448](#) [G3588](#) [G2050](#) [G0846](#)

| “Manawa kowe nyumurupi kutha Yerusalem kakepung ing wadyabala, mangretia, yen gempure wis cedhak.

21 τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη; καὶ οἱ
 Lajeng - ing - Yudea, sami-milayu dhateng - redi-redi; lan -
[G5119](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2449](#) [G5343](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3735](#) [G2532](#) [G3588](#)

ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρεῖτωσαν; καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις,
 ing tengah punika, sami-medal; lan - ing - dhusun-dhusun,
[G1722](#) [G3319](#) [G0846](#) [G1633](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G5561](#)

μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν;
 sampun-ngantos sami-mlebet dhateng punika;
[G3361](#) [G1525](#) [G1519](#) [G0846](#)

| Ing nalika iku wong-wong kang ana ing tanah Yudea padha ngungsia menyang ing pagunungan, lan wong-wong kang ana ing jero kutha padha sumingkira, sarta wong-wong kang ana ing padesan aja lumebu ing kutha maneh,

22 ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταῖ εἰσιν, τοῦ πληροθῆναι πάντα
 amargi dinten-dinten piwales punika punika, - supados-kagenepan sadaya
[G3754](#) [G2250](#) [G1557](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G4130](#) [G3956](#)

τὰ γεγραμμένα.
 - ingkang-kaserat.
[G3588](#) [G1125](#)

| amarga yaiku mangsa tekane piwales, kang dadi kayektene sabarang kang wis katulisan kabeh.

23 οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις, ἐν
 Cilaka - ing ngandhut ingkang-gadhah, lan - ingkang-sami-nyusoni, ing
[G3759](#) [G3588](#) [G1722](#) [G1064](#) [G2192](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2337](#) [G1722](#)

ἐκεῖναις ταῖς ἡμέραις; ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς
 punika - dinten-dinten; badhé-wonten amargi kasusahan ageng wonten-ing -
[G1565](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1510](#) [G1063](#) [G0318](#) [G3173](#) [G1909](#) [G3588](#)

γῆς, καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ.
 bumi, lan bebendhu tumrap- bangsa punika.
[G1093](#) [G2532](#) [G3709](#) [G3588](#) [G2992](#) [G3778](#)

| Nanging mesakake banget para wong kang lagi ngandheg, utawa kang lagi nusoni bayi ing wektu iku! Amarga bakal ana kasangsan gedhe ing saindenging nagara lan bangsa iki bakal tanpa deduka.

24	καὶ	πесоῦνται		στόματι		μαχαίρης,	καὶ	αἰχμαλωτισθήσονται
	Lan	tiyang-tiyang-badhé-dhawah		déning-landheping		pedhang,	lan	badhé-dipun-tawan
	G2532	G4098		G4750		G3162	G2532	G0163
	εἰς	τὰ	ἔθνη;	πάντα	καὶ	Ἰερουσαλήμ	ἔσται	
	dhateng	-	bangsa-bangsa;	sadaya	lan	Yérusalèm	badhé-dipun-idak-idak	
	G1519	G3588	G1484	G3956	G2532	G2419	G1510	
	πατουμένη	ὑπὸ	ἔθνῶν,	ἄχρι	οὓ	πληρωθῶσιν	(καὶ	
	dipun-idak-idak	déning	bangsa-bangsa,	ngantos	-	kagenepan	lan-badhé-wonten	
	G3961	G5259	G1484	G0891	G3739	G4137	G2532	
	ἔσσονται)	καιροὶ	ἔθνῶν.					
	-	wekdal	bangsa-bangsa.					
	G1510	G2540	G1484					

Wong-wong mau bakal padha tiwas kena landheping pedhang sarta bakal padha kabandhang dadi tawananing bangsa-bangsa kabeh, sarta kutha Yerusalem bakal kaicak-icak dening bangsa kang ora wanuh marang Gusti Allah, nganti tumeka sarampunge jamane bangsa-bangsa iku.”

25	Καὶ	ἔσσονται	σημεῖα	ἐν	ἡλίῳ,	καὶ	σελήνῃ,	καὶ
	Lan	badhé-wonten	tandha-tandha	wonten-ing	srengenge,	lan	rembulan,	lan
	G2532	G1510	G4592	G1722	G2246	G2532	G4582	G2532
	ἄστροις;	καὶ	ἐπὶ	τῆς	γῆς	συνοχὴ	ἔθνῶν	ἐν
	lintang;	lan	wonten-ing	-	bumi	kasusahan	bangsa-bangsa	ing
	G0798	G2532	G1909	G3588	G1093	G4928	G1484	G1722
	ἡχους	θαλάσσης	καὶ	σάλου,				
	suwanten	seganten	lan	ombak,				
	G2279	G2281	G2532	G4535				

“Apadene bakal ana ilapat-ilapat ing srengenge, ing rembulan lan ing lintang-lintang, sarta ing bumi para bangsa bakal padha wedi lan bingung marga saka gumlegering sagara lan alun.

26	ἀποψυχόντων	ἀνθρώπων	ἀπὸ	φόβου	καὶ	προσδοκίας	τῶν	
	tiyang-sami-klenger	manungsa	amargi	ajrih	lan	pangarep-arep	-	
	G0674	G0444	G0575	G5401	G2532	G4329	G3588	
	ἐπερχομένων		τῇ	οἰκουμένῃ;	αἶ	γὰρ	δυνάμεις	τῶν
	tumrap-ingkang-badhé-rawuh		ing-	jagad;	-	amargi	kakiyatan	-
	G1904		G3588	G3625	G3588	G1063	G1411	G3588
	σαλευθήσονται.							
	badhé-kegoyangaken.							
	G4531							

Wong-wong bakal padha semaput dening giris amarga kuwatir marang apa kang bakal nekani jagad; amarga kabeh panguwasaning langit bakal gonjing.

27	καὶ	τότε	ὄψονται	τὸν	Υἱὸν	τοῦ	ἀνθρώπου,	ἐρχόμενον
	Lan	lajeng	tiyang-tiyang-badhé-mirsani	-	Putranipun	-	Manungsa,	rawuh
	G2532	G5119	G3708	G3588	G5207	G3588	G0444	G2064
	ἐν	νεφέλῃ,	μετὰ	δυνάμεως	καὶ	δόξης	πολλῆς.	
	ing	mega,	kanthi	kakiyatan	lan	kamulyan	ageng.	
	G1722	G3507	G3326	G1411	G2532	G1391	G4183	

Ing nalika iku wong bakal padha nyumurupi Putraning Manungsa rawuh nitih mega, ngagem panguwasa lan kamulyan gedhe.

- 28 ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς
 Nalika-wiwit déné runika kelakon, jumeneng-lan-ngadega lan junjungna -
[G0756](#) [G1161](#) [G3778](#) [G1096](#) [G0352](#) [G2532](#) [G1869](#) [G3588](#)
- κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίζει ἢ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.
 mustaka panjenengan-sedayu, amargi nyedhak - pangluwaraning panjenengan-sedayu.
[G2776](#) [G4771](#) [G1360](#) [G1448](#) [G3588](#) [G0629](#) [G4771](#)

Anadene manawa iku kabeh wiwit kalakon, padha njenggeleka lan tumengaa, amarga wis cedhak anggonmu bakal kaluwaran."

- 29 Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς: Ἴδετε τὴν
 Lan Panjenenganipun-ngandika pasemon dhateng-tiyang-tiyang: Mirsanana -
[G2532](#) [G3004](#) [G3850](#) [G0846](#) [G3708](#) [G3588](#)
- σικκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα:
 wit-ara lan sadaya - wit-witan:
[G4808](#) [G2532](#) [G3956](#) [G3588](#) [G1186](#)

Gusti Yesus banjur paring pasemon mangkene: "Padha mawanga wit anjir lan wit apa bae.

- 30 ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν,
 nalika wiwit-semi sampun, sasampunipun-mirsani saking piyambak,
[G3752](#) [G4261](#) [G2235](#) [G0991](#) [G0575](#) [G1438](#)
- γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν.
 panjenengan-sedayu-mangertos bilih sampun celak - ketiga punika.
[G1097](#) [G3754](#) [G2235](#) [G1451](#) [G3588](#) [G2330](#) [G1510](#)

Manawa kowe padha nyumurupi yen wis padha semi, kowe padha ngreti dhewe, yen wis ngarepake mangsa panas.

- 31 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα
 Makaten ugi panjenengan-sedayu, nalika panjenengan-sedayu-mirsani bab-punika
[G3779](#) [G2532](#) [G4771](#) [G3752](#) [G3708](#) [G3778](#)
- γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἢ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
 kelakon, mangertosa bilih celak punika - Kraton - Gusti-Allah.
[G1096](#) [G1097](#) [G3754](#) [G1451](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G2316](#)

Mangkono uga manawa kowe padha nyumurupi lelakon mau, padha mangretia yen Kratoning Allah wis cedhak.

- 32 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ
 Saleresipun Kula-matur dhateng-panjenengan-sedayu, bilih mboten badhé langkung -
[G0281](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3754](#) [G3756](#) [G3361](#) [G3928](#) [G3588](#)
- γενεὰ αὕτη, ἕως ἄν πάντα γένηται.
 turuntemurun punika, ngantos - sadaya kelakon.
[G1074](#) [G3778](#) [G2193](#) [G0302](#) [G3956](#) [G1096](#)

Aku pitutur marang kowe: Satemene jinis iki bakal ora sirna sadurunge iku mau kalakon kabeh.

- 33 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου
 - Langit lan - bumi badhé-ical, - nanging pangandika Kawula
[G3588](#) [G3772](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1093](#) [G3928](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3056](#) [G1473](#)
- οὐ μὴ παρελεύσονται.
 mboten badhé ical.
[G3756](#) [G3361](#) [G3928](#)

Langit lan bumi bakal padha sirna, nanging tembungku ora bakal sirna babar pisan."

- 34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς, μήποτε βαρῆθῶσιν
 Waspada déné ing-panjenengan-sedaya, sampun-ngantos - kabotan
[G4337](#) [G1161](#) [G1438](#) [G3361](#) [G4219](#) [G0916](#)
- ὑμῶν αἰ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ, καὶ μέθῃ, καὶ μερίμναις
 panjenengan-sedaya - manah ing mabok, lan wuru, lan sumelang
[G4771](#) [G3588](#) [G2588](#) [G1722](#) [G2897](#) [G2532](#) [G3178](#) [G2532](#) [G3308](#)
- βιωτικαῖς; καὶ ἐπιστῆ ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἢ ἡμέρα ἐκεῖνη;
 bab-pagesangan; lan rawuh ing panjenengan-sedaya dadakan - dinten punika;
[G0982](#) [G2532](#) [G2186](#) [G1909](#) [G4771](#) [G0160](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1565](#)

“Padha jaganen awakmu dhewe, atimu aja nganti kabotan dening pista gedhen lan mendem, tuwin dening kasusahaning ngaurip sarta supaya Dinaning Pangeran mau aja nganti tumempuh marang kowe kalawan dadakan kayadene kalajiret.

- 35 ὥς παγίς ἐπεισελεύεται γὰρ ἐπὶ πάντα τοὺς καθημένους
 kados kala badhé-rawuh amargi tumrap sadaya-tiyang - ingkang-sami-lenggah
[G5613](#) [G3803](#) [G1904](#) [G1063](#) [G1909](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2521](#)
- ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.
 wonten-ing lumahing sadaya - bumi.
[G1909](#) [G4383](#) [G3956](#) [G3588](#) [G1093](#)

Amarga iku bakal nungkebi marang sakabehing wong kang dumunung ing bumi iki.

- 36 ἀγρυπνεῖτε δὲ ἐν παντὶ καιρῷ, δεόμενοι ἵνα
 Waspada déné ing saben wekdal, kanthi-ndedonga supados
[G0069](#) [G1161](#) [G1722](#) [G3956](#) [G2540](#) [G1189](#) [G2443](#)
- κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι,
 panjenengan-sedaya-saged lolos bab-punika sadaya - ingkang-badhé kelakon,
[G2729](#) [G1628](#) [G3778](#) [G3956](#) [G3588](#) [G3195](#) [G1096](#)
- καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
 lan supados-ngadeg wonten-ing-ngajeng - Putranipun - Manungsa.
[G2532](#) [G2476](#) [G1715](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#)

Padha tansah jumagaa lan ndedongaa, supaya kowe diparingana kakuwatan kang njalari kowe padha ora bakal katempuh dening apa kang bakal kalakon iku lan supaya kowe padha bisa tahan anggonmu ana ing ngarsane Putraning Manungsa.”

- 37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς
 Panjenenganipun déné - rina wonten-ing - Padaleman-Suci mucal, -
[G1510](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2411](#) [G1321](#) [G3588](#)
- δὲ νύκτας ἐξερχόμενος, ἠύλιζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ
 nanging dalu sasampunipun-medal, nyipeng ing - redi -
[G1161](#) [G3571](#) [G1831](#) [G0835](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3735](#) [G3588](#)
- καλούμενον Ἐλαιῶν.
 ingkang-dipun-sebat Zaitun.
[G2564](#) [G1636](#)

Kacarita Gusti Yesus yen awan memulang ana ing Padaleman Suci, dene yen bengi miyos lan lereb ana ing gunung kang aran gunung Zaitun.

38 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἔρθηζεν πρὸς αὐτὸν ἐν
Lan sadaya - rakyat sami-rawuh-énjing-énjing dhateng Panjenenganipun wonten-ing
[G2532](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2992](#) [G3719](#) [G4314](#) [G0846](#) [G1722](#)
τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.
- Padaleman-Suci supados-mirengaken Panjenenganipun.
[G3588](#) [G2411](#) [G0191](#) [G0846](#)

| Lan esuke wong-wong kabeh padha sowan ing ngarsane ana ing Padaleman Suci, ngrungokake pangandikane.